

QuickScan Wet natuurbescherming

Hessenweg 189c

Achterveld

Adviesteam Ruimtelijke Kwaliteit Gemeente Leusden

plan voldoet aan de gemeentelijke welstandsnota

Paraaf

13-9-2022

opmerking
akkoord

Rapport: FS20220701

Datum: 1 juli 2022

Versie: 1.0

FAUNA SERVICE

QuickScan Wet natuurbescherming

Hessenweg 189c

Achterveld

Colofon

© 2022

Tekst, samenstelling: Fauna Service

Foto kافت: Fauna Service

Opdrachtgever:

[REDACTED]
Hessenweg 189c
Achterveld

I.s.m.:

 Rudi Herder
Bouwkundig ontwerp en advies
Hamersveldseweg 129
3833 GN Leusden

Wijze van citeren: Fauna Service 2022. QuickScan Wet natuurbescherming voor locatie aan de Hessenweg 189c te Achterveld; *Fauna Service rapport 20220701, Zeewolde*

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fauna Service. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fauna Service is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fauna Service. De opdrachtgever vrijwaart Fauna Service voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. De Algemene Voorwaarden van Fauna Service zijn onverminderd van toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	5
1.1 <i>Achtergrond.....</i>	<i>5</i>
1.2 <i>Aanleiding.....</i>	<i>8</i>
1.2.1 <i>Soortbescherming.....</i>	<i>8</i>
1.2.2 <i>NatuurNetwerk Nederland</i>	<i>8</i>
1.2.3 <i>Gebiedsbescherming</i>	<i>8</i>
1.3 <i>Onderzoeksvragen</i>	<i>8</i>
2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming.....	9
2.1 <i>Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.....</i>	<i>9</i>
2.2 <i>Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.....</i>	<i>9</i>
2.3 <i>Beschermingsregime andere soorten</i>	<i>9</i>
2.4 <i>Zorgplicht.....</i>	<i>9</i>
2.5 <i>Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht.....</i>	<i>10</i>
3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksoptzet	11
3.1 <i>Ligging onderzoeksgebied</i>	<i>11</i>
3.2 <i>Onderzoeksmethode.....</i>	<i>11</i>
3.2.1 <i>Bronnenonderzoek</i>	<i>11</i>
3.2.2 <i>Veldbezoek</i>	<i>12</i>
4 Inventarisatie natuurwaarden	13
4.1 <i>Vogels (Wnb § 3.1).....</i>	<i>13</i>
4.1.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>13</i>
4.1.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	<i>14</i>
4.2 <i>Vleermuizen (Wnb § 3.2)</i>	<i>15</i>
4.2.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>15</i>
4.2.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen).....</i>	<i>15</i>
4.3 <i>Overige grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>16</i>
4.3.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>16</i>
4.3.2 <i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	<i>16</i>
4.4 <i>Amfibieën, vissen en reptielen.....</i>	<i>17</i>
4.4.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>17</i>
4.4.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	<i>17</i>
4.5 <i>Vlinders, libellen, juffers en insecten</i>	<i>18</i>
4.5.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>18</i>
4.5.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	<i>18</i>
4.6 <i>Vaatplanten</i>	<i>19</i>
4.6.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>19</i>
4.6.2 <i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	<i>19</i>
4.7 <i>Overige beschermde soorten.....</i>	<i>19</i>
4.7.1 <i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	<i>19</i>
4.7.2 <i>Gegevens uit veldbezoek</i>	<i>19</i>
5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten).....	20
5.1 <i>Vogels</i>	<i>20</i>

5.2	<i>Vleermuizen</i>	20
5.3	<i>Overige grondgebonden zoogdieren</i>	20
5.4	<i>Reptielen, amfibieën en vissen</i>	21
5.5	<i>Vlinders, libellen en juffers</i>	21
5.6	<i>Vaatplanten</i>	21
5.7	<i>Overige diersoorten</i>	21
5.8	<i>Vrijblijvende aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen</i>	21
6	NatuurNetwerk Nederland	22
7	Natura 2000 gebieden - Voortoets	23
8	Conclusies	24
8.1	<i>Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)</i>	24
8.2	<i>Conclusie NatuurNetwerk Nederland</i>	24
8.3	<i>Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)</i>	24
9	Bronnen	25
9.1	<i>Literatuur</i>	25
9.2	<i>Geraadpleegde websites</i>	25
BIJLAGE 1	Algemene verbodsbepalingen Wnb	26
BIJLAGE 2	Proces beoordeling ontheffing Wnb	28
BIJLAGE 3	Jaarrond beschermde vogels	29
BIJLAGE 4	Adviezen natuurinclusief bouwen	31
	<i>Advies 1 Vleermuizen</i>	31
	<i>Advies 2 Vleermuizen</i>	32
	<i>Advies 3 Huismus</i>	33

1 Inleiding

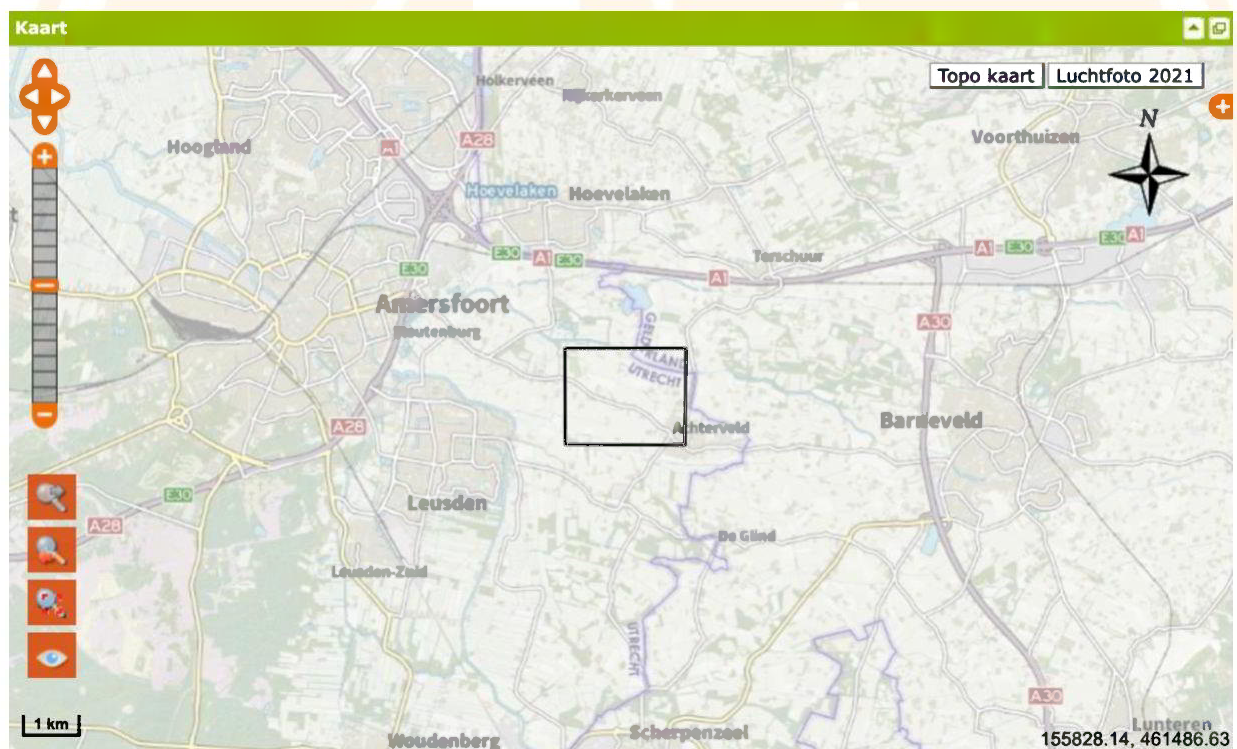
1.1 Achtergrond

De opdrachtgever is voornemens het bouwvlak opnieuw in te richten. Een aantal jaren geleden is het woonhuis vervangen. Twee schuren, een carport, een overkapping en twee zeecontainers zullen worden verwijderd.

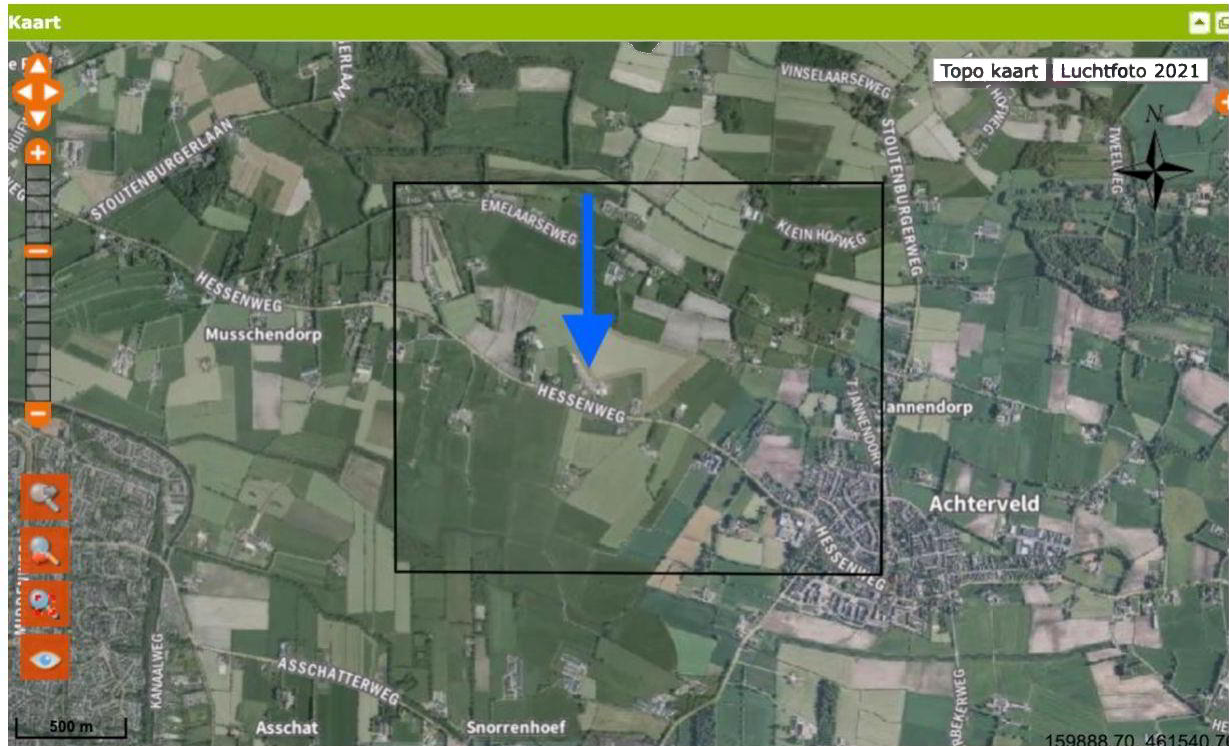
Aan de noordzijde van het perceel zal een nieuwe schuur met overkapping worden gebouwd.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij een bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

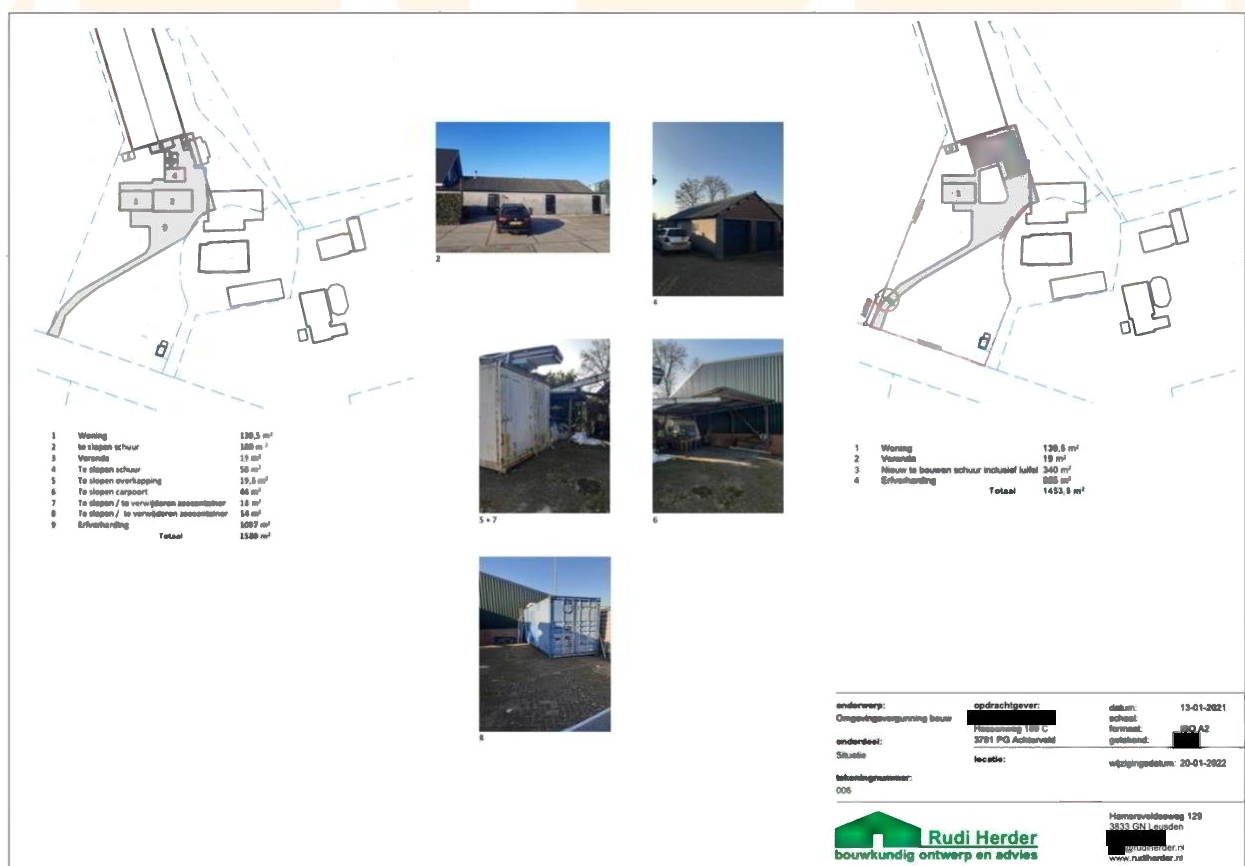
De te toetsen activiteit betreft de sloop van enkele gebouwen en de bouw van een nieuwe schuur.

Figuur 1a. Het onderzoeksgebied ligt binnen het zwarte kader (Bron: NDFF).

Figuur 1b. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied (zwarte kader) en planlocatie (blauwe pijl) (Bron: NDFF).

Figuur 2. Situatietekening met huidige situatie (links) en geplande situatie (rechts) (Bron: Rudi Herder).

3.a Zuidzijde schuur 2

3.b Oost zijde schuur 2

3.c Oostzijde schuur 4

3.d Aanblik zeecontainers

3.e Binnenzijde schuur 4

3.f Afwerking dakpannen, opening < 1cm

Figuur 3 a t/m f: Foto's met huidige situatie

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is ook gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 Onderzoeksvragen

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht

De provincie heeft een Omgevingsverordening opgesteld met daarin opgenomen hoe om te gaan met soortenbescherming.

Artikel 6.51 lid a behandelt de soortenvrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling van gebieden.

Artikel 6.51 Vrijstelling vergunningplicht andere soorten

Het verbod, bedoeld in artikel 3.10 eerste lid, van de Wet natuurbescherming, geldt niet voor de soorten, genoemd in de bijlage 9 Uitzondering vergunningsplicht andere soorten bij deze verordening, als de activiteit nodig is:

- a. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

De soorten, zoals genoemd in Bijlage 9 van de Omgevingsverordening Provincie Utrecht:

Aardmuis	Microtus agrestis
Bastaardkikker of middelste groene kikker	Pelophylax klepton esculenta
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bruine kikker	Rana temporaria
Bunzing	Mustela putorius
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Egel	Erinaceus europeus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Gewone pad	Bufo bufo
Haas	Lepus europeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Meerkikker	Pelophylax ridibundus
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Vos	Vulpes vulpes
Wezel	Mustela nivalis
Woelrat	Arvicola terrestris

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1a en 1b). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek in combinatie met een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door [REDACTED] van *Fauna Service* is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten daarop.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Het bronnenonderzoek betreft een bureaustudie van data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, Periode vanaf 1 januari 2017 tot 1 juli 2022)
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data 2017 t/m 2022 gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1b.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna. De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep BLWG (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdierversamenwerking (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 29 juni 2022
Tijdstip: Middag
Weersbeeld: Zonnig en droog
Temperatuur: 28° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de geplande ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Waargenomen soorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2017 tot 1-7-2022 in het NDFF. Vet en cursief zijn soorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 (zie bijlage 3) (Bron: NDFF)

Vogelsoorten			
Aalscholver	Grauwe vliegenvanger	Kuifeend	Tapuit
Appelvink	Groene specht	Meerkoet	Tjiftjaf
Baardman	Groenling	Merel	Torenavalk
Blauwborst	Grote bonte specht	Nijlgans	Tuinfluit
Blauwe reiger	Grote zilverreiger	Ooievaar	Tureluur
Boerenwaluw	Havik	Pimpelmees	Turkse tortel
Boomklever	Heggenmus	Putter	Veldleeuwerik
Boomkruiper	Holenduif	Ransuil	Vink
Boompieper	Houtduif	Rietgors	Waterhoen
Boomvalk	Huismus	Ringmus	Watersnip
Bosrietzanger	Huiswaluw	Roek	Wilde eend
Bosuil	Kauw	Roodborst	Winterkoning
Braamsluiper	Kerkuil	Roodborsttapuit	Witgat
Buizerd	Kievit	Scholekster	Witte kwikstaart
Dodaars	Kleine karekiet	Sijs	Wulp
Ekster	Kleine plevier	Sperwer	Zanglijster
Fazant	Knobbelzwaan	Spotvogel	Zwarte kraai
Gaai	Koekoek	Spreeuw	Zwartkop
Goudhaan	Kokmeeuw	Staartmees	
Grasmus	Koolmees	Steenuil	
Graspieper	Kramsvogel	Stormmeeuw	

Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten met broedindicatie t.o.v. plangebied.
 #Wrn = totaal aantal waarnemingen laatste 5 jaar (Bron: NDFF)

Soort	#Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boomvalk	1	2020	1 volwassen en een juveniel exemplaar op >1 km ten NO van planlocatie
Buizerd	30	2017 t/m 2022	Diverse waarnemingen verdeeld over het onderzoeksgebied. Geen broedindicatie op planlocatie
Huismus	32	2017, 2019 t/m 2022	Diverse waarnemingen verspreid over het onderzoeksgebied. Er zijn in 2021 binnen het onderzoeksgebied 15 territoria vastgesteld tijdens SOVON broedvogel onderzoek. Geen van deze territoria lag binnen de planlocatie
Steenuil	18	2018 t/m 2022	7 waarnemingen op en rond de boerderij aan zuidzijde Hessenweg, schuin tegenover planlocatie.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

Schuur 2 en 4 zijn opgetrokken uit bakstenen en (asbest)golfplaten. Er is geen toegankelijke spouwmuur of dakisolatie. Van beide daken is de ruimte onder de golfplaten dichtgesmeerd met cement. Daardoor is de aanwezigheid van nestruimtes onder de golfplaten is uit te sluiten, de opening is minder dan 1 cm. (Zie foto 3.f).

De te verwijderen overkapping is opgetrokken uit hout en golfplaten. Hierin werden geen nesten aangetroffen.

De te verwijderen carport is opgetrokken uit hout en golfplaten. De zijkant is begroeid met Hedera. Hierin werd een verlaten nest van (vermoedelijk) een merel aangetroffen.

De te verwijderen zeecontainers zijn afgesloten en daarmee ontoegankelijk voor vogels.

Tijdens het veldbezoek werden diverse boerenzwaluwen, huismussen, een houtduif en een merel waargenomen.

De boerenzwaluwen hadden nesten in de paardenstallen van het naastgelegen perceel.

De huismussen gebruikten de aanwezige beplanting aan de westzijde van het woonhuis om te foerageren. Het dak van het woonhuis is geïnspecteerd op mogelijke nestplaatsen van huismussen. Die zijn niet aangetroffen, omdat het dak tijdens de bouw voor mussen ontoegankelijk is gemaakt.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van vleermuizen geregistreerd in de periode van 1-1-2017 t/m 1-7-2022 (bron: NDFF) Dit betreft waarnemingen tijdens vleermuistransecttellingen in de periode 2017 t/m 2020.

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Gewone dwergvleermuis	90	1	2017 t/m 2020	Alle waarnemingen tijdens vleermuistransecttelling langs de Emelaarseweg ten noorden van planlocatie.
Laatvlieger	10	1	2017 t/m 2020	Alle waarnemingen tijdens vleermuistransecttelling langs de Emelaarseweg ten noorden van planlocatie.
Rosse vleermuis	11	1	2017 t/m 2020	Alle waarnemingen tijdens vleermuistransecttelling langs de Emelaarseweg ten noorden van planlocatie.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het eerste veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De muren zijn enkel-steens, dus er is geen spouw aanwezig. Ook zijn er onder het dak geen geschikte openingen aangetroffen. De golfplaten zijn dusdanig afgewerkt dat vogels en vleermuizen geen toegang tot de ruimte eronder hebben. Er zijn geen voor vleermuizen toegankelijke openingen aangetroffen.

Vliegroutes

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een vliegroute.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In onderstaand tabel staan de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten. Het betrof in totaal 115 waarnemingen van 8 verschillende soorten.

Beschikbare data van de periode 1-1-2017 tot 1-07-2022. (Bron: NDFF)

Soort	Status
Bosmuis *	Wnb § 3.3 ¹
Das	Wnb § 3.3
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Konijn	Wnb § 3.3 ¹
Mol	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Vos	Wnb § 3.3 ¹

Wnb § 3.3¹ : Vrijgesteld op basis van artikel 6.51 Omgevingsverordening Provincie Utrecht

* Aanvullende vrijstelling voor gebouwen en erven.

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Das	17	3	2017 en 1018	Betrof 16 keer waarneming van sporen (2017) en 1 melding van 3 levende exemplaren (2018) op >1 km ten zuidwesten van planlocatie

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied geen zoogdieren waargenomen. De planlocatie, en de directe zone hier omheen, biedt voor enkele algemene zoogdiersoorten wel een potentieel geschikt leefgebied. Hierbij moet met name gedacht worden aan soorten als: ware muizen, reeën, hazen, dassen en vossen.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In het onderzoeksgebied zijn 144 waarnemingen vastgelegd van in totaal 17 soorten. Er zijn geen waarnemingen van reptielen geregistreerd

Beschikbare data van de periode 1-1-2017 tot 1-07-2022. (Bron: NDFF)

Amfibieën (5) 77	Status
Bastaardkikker	Wnb § 3.3 ¹
Bruine kikker	Wnb § 3.3 ¹
Gewone pad	Wnb § 3.3 ¹
Groene kikker	Wnb § 3.3 ¹
Kleine watersalamander	Wnb § 3.3 ¹
Vissen (12) 67	Status
Baars	Onbeschermd
Bermpje	Onbeschermd
Blankvoorn	Onbeschermd
Driedoornige stekelbaars	Onbeschermd
Karper	Onbeschermd
Kleine modderkruiper	Onbeschermd
Rietvoorn	Onbeschermd
Rivierdonderpad	Onbeschermd
Riviergrondel	Onbeschermd
Snoek	Onbeschermd
Tienddoornige stekelbaars	Onbeschermd
Zeelt	Onbeschermd

Wnb § 3.3¹ : Vrijgesteld op basis van artikel 6.51 Omgevingsverordening Provincie Utrecht

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen op de planlocatie. Op basis van expert judgement worden geen beschermde soorten verwacht.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten. Er werden in deze periode geen beschermde soorten geregistreerd.

Beschikbare data van de periode 1-1-2017 t/m 1-07-2022. (Bron: NDFF)

Dagvlinders (17)	Status	Libellen (22)	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Bandheidelibel	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Blauwe glazenmaker	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Bloedrode heidelibel	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Bruine glazenmaker	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Bruinrode heidelibel	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Glassnijder	Onbeschermd
Gehakelde aurelia	Onbeschermd	Grote keizerlibel	Onbeschermd
Groot dikkopje	Onbeschermd	Grote roodoogjuffer	Onbeschermd
Icarusblauwtje	Onbeschermd	Lantaarntje	Onbeschermd
Klein geaderd witje	Onbeschermd	Metaalglanslibel	Onbeschermd
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Koevinkje	Onbeschermd	Platbuik	Onbeschermd
Landkaartje	Onbeschermd	Tengere grasjuffer	Onbeschermd
Oranjetipje	Onbeschermd	Variabele waterjuffer	Onbeschermd
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd	Viervlek	Onbeschermd
		Vroege glazenmaker	Onbeschermd
		Vuurjuffer	Onbeschermd
		Watersnuffel	Onbeschermd
		Weidebeekjuffer	Onbeschermd
		Zwarte heidelibel	Onbeschermd

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

NDFF :

Er zijn in de periode 1-1-2017 t/m 1-7-2021 904 waarnemingen van 219 onbeschermden soorten geregistreerd in het onderzoeksgebied.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op beschermde vogelsoorten te verwachten.

Effecten op jaarrond beschermde nesten (Cat. 1 t/m 4) zijn uitgesloten.

Wel kunnen er in het voorjaar vogels gaan broeden in de directe omgeving, bij de carport of de overkapping. *(Dit hoeft niet het geval te zijn, derhalve geldt het voorzorgbeginsel)*

Werkzaamheden moeten daarom buiten het broedseizoen aanvangen.

Periode werkzaamheden

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om de werkzaamheden voor het broedseizoen (globale richtlijn¹ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten. Het weren van vogels is niet verboden en hiermee voorkom je dat er broedende vogels verstoord worden.

Op deze wijze zijn effecten op vogels uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Het is mogelijk dat vleermuizen rond het woonhuis of de stallen van de buren foerageren. De geplande ingrepen hebben hier geen invloed op. Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Mede door het ontbreken van plaatsen waar vleermuizen beschutting kunnen zoeken zijn effecten op vleermuizen uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

De aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op grondgebonden zoogdieren.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

¹ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

De planlocatie biedt geen optimale biotoop voor reptielen. Ze zijn dan ook niet waargenomen, geregistreerd of te verwachten.

Negatieve effecten op reptielen zijn daarom uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er komen amfibieën in het omliggende gebied voor. De geplande activiteiten zijn van dien aard dat het zeer onwaarschijnlijk is dat amfibieën hier nadelige effecten van ervaren.

Negatieve effecten op amfibieën zijn op dan ook uit te sluiten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Op de planlocatie is geen water. Negatieve effecten op vissen zijn daarmee uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen en juffers

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

De beplanting blijft nagenoeg onaangetast.

Daardoor zijn negatieve effecten op dagvlinders uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

Op de planlocatie is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten.

Daardoor zijn negatieve effecten op beschermde soorten uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Vrijblijvende aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

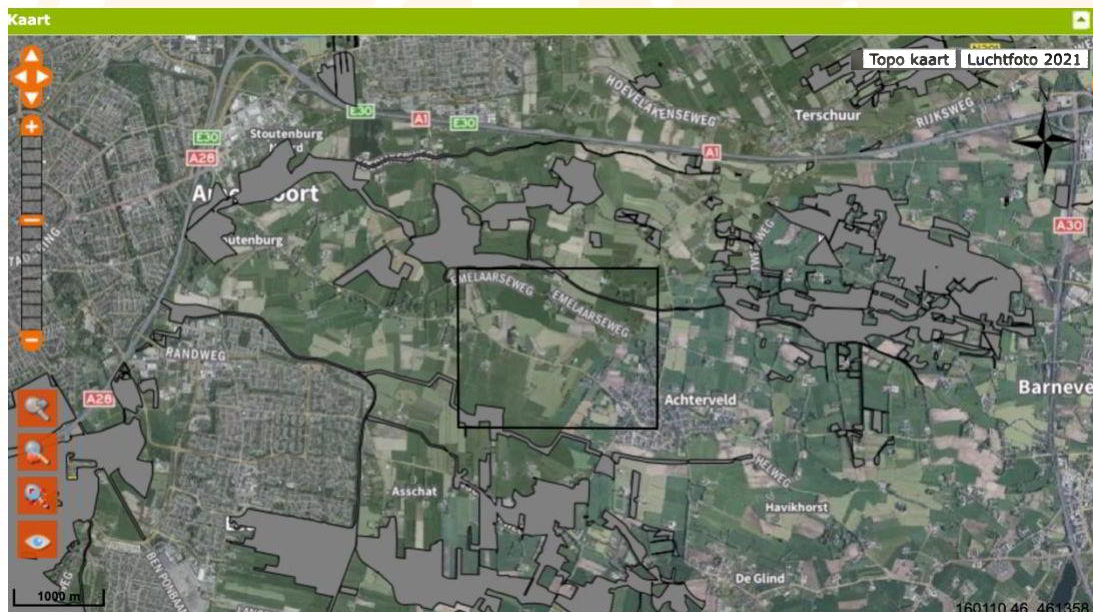
Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn (geheel vrijblijvend) opgenomen in bijlage 4.

6 NatuurNetwerk Nederland

Het NatuurNetwerk Nederland (NNN) omvat in de provincie Utrecht zo'n 30.000 hectare natuur. Een bonte afwisseling van vochtige bossen, droge bossen, heide, stuifzand, bloemrijke graslanden, rietlanden en plassen. Het is het leefgebied van talloze planten en dieren, maar ook het gebied waar veel mensen naar toe komen om te genieten en te ontspannen. Helaas staat de kwaliteit van de natuur al lange tijd onder druk door versnippering, verdroging en vermessing. Daarom is in de provincie Utrecht tussen 1990 en 2012 ruim 5000 hectare landbouwgrond omgevormd tot natuurterrein. Hiermee is het NNN al flink versterkt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied ongeveer 1 kilometer van het NNN. Bij de geplande activiteiten is geen sprake van externe werking. De aard van de werkzaamheden is relatief kleinschalig. De geplande activiteit verandert niets aan de natuurwaarden of de functie van het omliggende gebied.

Effecten op het NNN zijn daardoor uitgesloten.

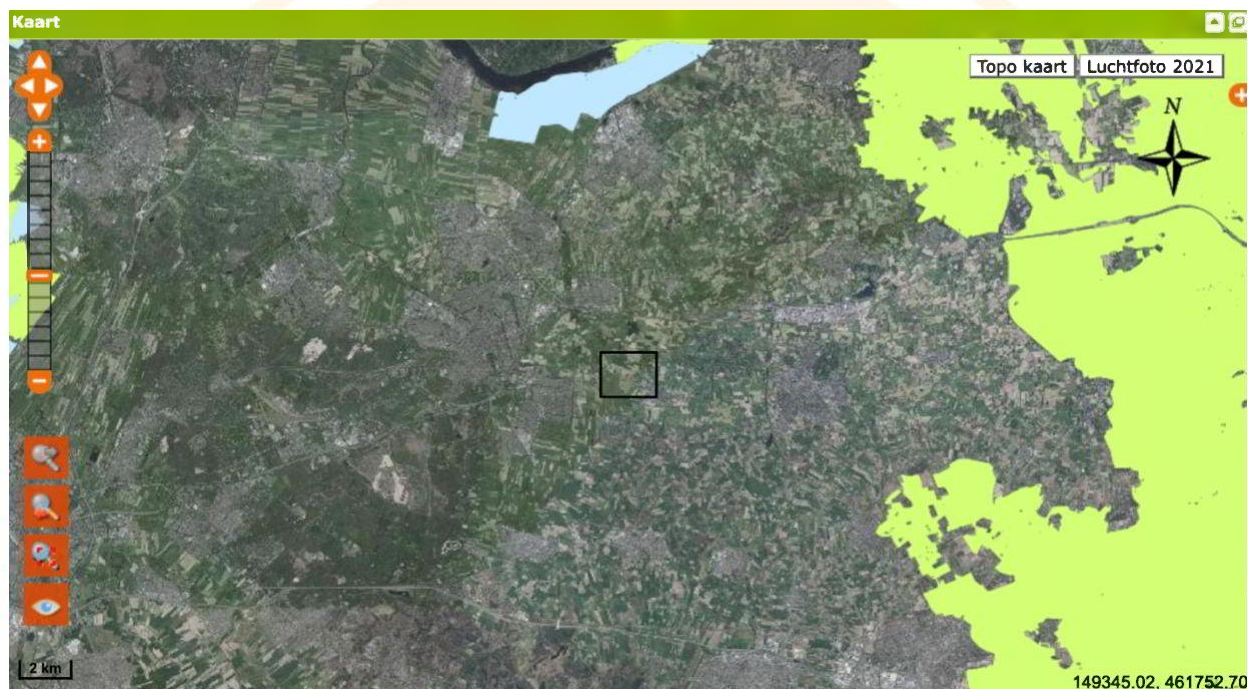

Figuur 4. Overzicht van plangebied (zwarte kader) met ligging t.o.v. het NNN (grijze vlakken). (Bron: NDFF)

7 Natura 2000 gebieden - Voortoets

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied meer dan 10 kilometer verwijderd van een Natura 2000 gebied. Hierdoor kan de nieuwbouw en het gebruik geen effect hebben op de aangewezen Natura-2000-instandhoudingsdoelen.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (blauwe pijl) t.o.v. Natura 2000-gebieden. (Bron: NDFF)

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Voor de conclusies aangaande soorten verwijzen wij naar onderstaande tabel. Voor de activiteit is geen ontheffing nodig mits men rekening houdt met het broedseizoen (zie paragraaf 5.1).

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente Leusden) te laten bevestigen. Eventueel kunt u het ook nog ter beoordeling aan de provincie Utrecht voorleggen.

Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1 (werk starten buiten broedseizoen)
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op de NNN-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten.

We adviseren om deze conclusies ook aan het bevoegd gezag ter beoordeling voor te leggen.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- [REDACTED] (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- [REDACTED] (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- [REDACTED] 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- [REDACTED] 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- [REDACTED] 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- [REDACTED] (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

- www.sovonatlas.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.natuurloket.nl
- www.overheid.nl
- www.uilen.org
- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.webkaart.provincie-utrecht.nl
- www.ndff.nl

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

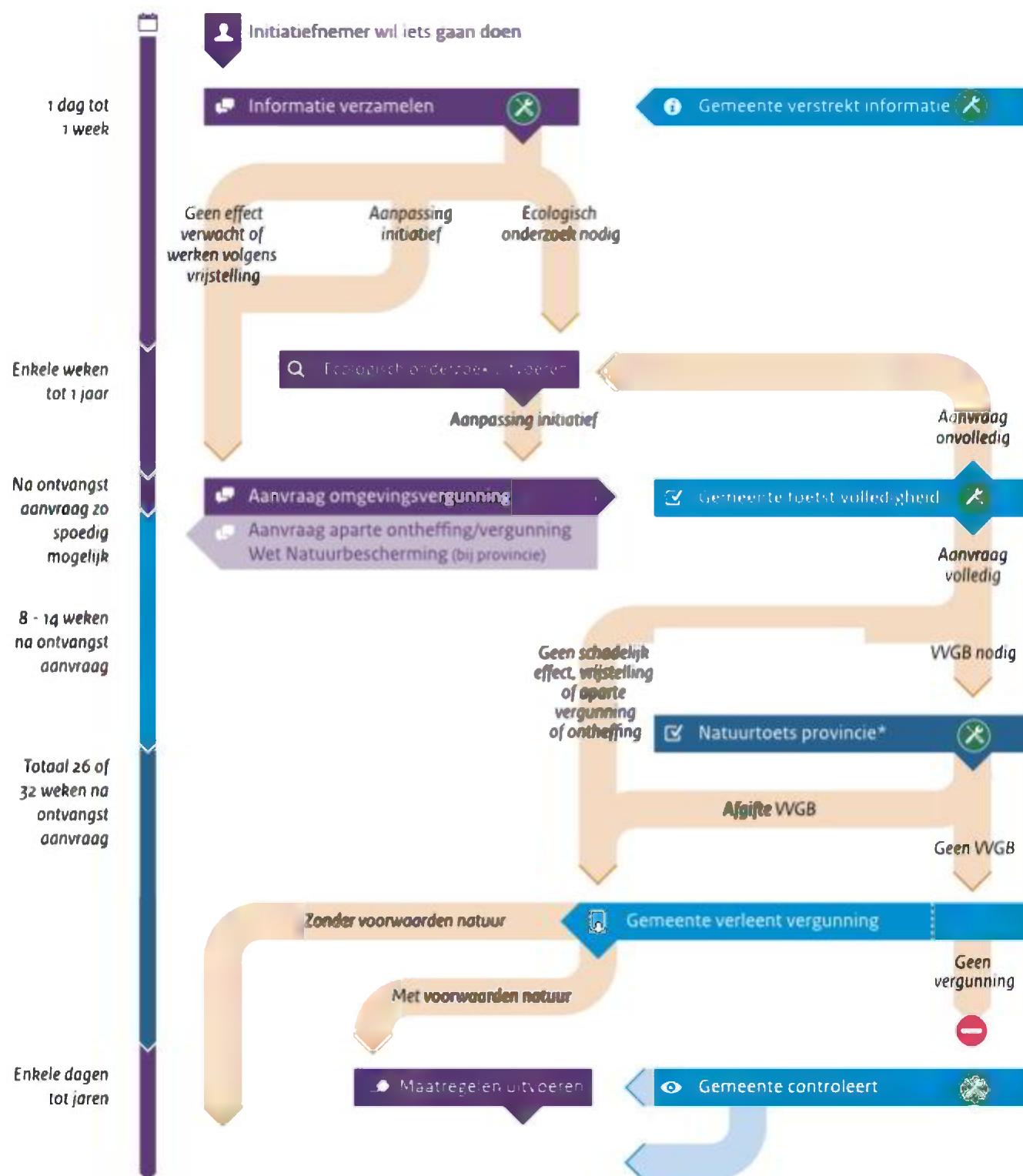
Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de

redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

- a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihal	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
Huiswaluw	5	Sperwer	4
Ijsvogel	5	Steenuil	1
Kleine bonte specht	5	Wespendief	4
Kleine vliegenvanger	5	Zwarte wouw	4
Koolmees	5	Boomvalk	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Buizerd	4
Oeverwaluw	5	Gierwaluw	2
Pimpelmees	5	Grote gele kwikstaart	3
Raaf	5	Havik	4

BIJLAGE 4 Adviezen natuurinclusief bouwen

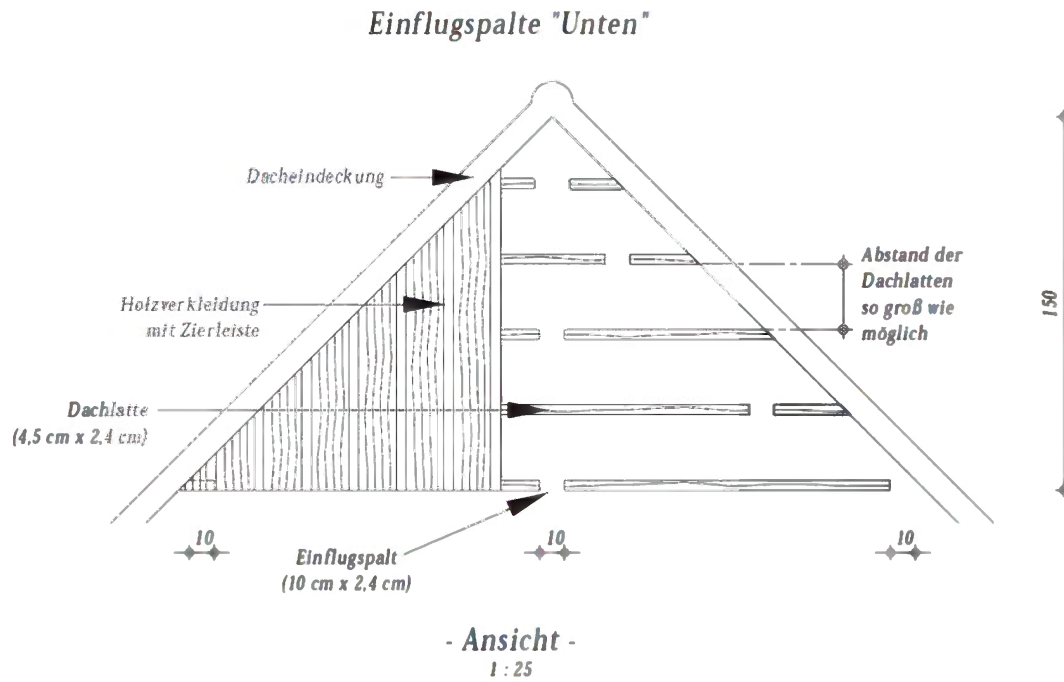
Advies 1 Vleermuizen

Advies Aanpassing bouwwijze loze ruimte in overstek of goot voor vleermuizen

U kunt de loze ruimte in de overstek of uitstekende dakgoot geschikt maken voor vleermuizen door aan de onderzijde, direct grenzend aan de muur, een smalle invliegopeningen aan te brengen van maximaal 2 centimeter.

Advies 2 Vleermuizen

Voorbeelduitwerking van een vleermuisverblijfplaats achter gevelbetimmering. Door openingen in de latten te houden van 10 cm kunnen vleermuizen naar verschillende compartimenten kruipen. (Bron: Arbeitskreis Wildbiologie an der Justus-Liebig-Universität Gießen).

Advies 3 Huismus

Advies:

- Opnemen van nestpannen in de noordzijde van het dak
- Opnemen van neststenen

Voordat men overgaat tot het toepassen van nestpannen, is het van wezenlijk belang dat men weet dat het niet te warm wordt onder de dakpannen. Op niet-geïsoleerde daken van met name historische gebouwen kunnen nestpannen doorgaans wel worden toegepast. In andere gevallen wordt bij voorkeur geadviseerd om te werken met neststenen die worden ingemetseld in de gevel.

Plaats nestpannen bij voorkeur in groepjes bij elkaar.

Plaats de pannen bij voorkeur op oostelijke en noordelijke dakhelling.

De neststeen of nestkast is ideaal als broedplaats voor huismussen. Deze neststeen is te gebruiken als opbouwkast maar kan ook ingemetseld worden bij nieuwbouw- en renovatieprojecten. Het plaatsen van meerdere neststenen bij elkaar is wenselijk, omdat huismussen in de regel in kolonies broeden.

Niet alleen huismussen, ook mezen en ringmussen kunnen gebruik maken van deze voorziening. De nestkast kan één keer per jaar worden schoongemaakt, ná het broedseizoen, hiervoor draait u de haak onderaan in het midden één slag. Daarna kan het voorfront van de nestkast gehaald worden.

Als de kast niet is ingemetseld, maar opgehangen is, dan moet ook jaarlijks de deugdelijkheid van de ophanging gecontroleerd worden.

Bron: www.checklistgroenbouwen.nl